

222161

SERIA

C

NUMĂRUL

CUNOȘTINȚE

FOLOSITOARE

93

„DIN LUMEA LARGĂ”

DIRECȚ. REDACȚIONALĂ PROF. UNIV. I. SIMIONESCU

ÎNVĂȚĂTORI FOLKLORIȘTI

DE

ARTUR GOROVEI

Membru coresp. al Academiei Române

EDITURA „CARTEA ROMÂNEASCĂ” BUCUREȘTI

Prețul Lei 8.—

„CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

* = 8 lei numărul; celelalte 5 lei.

Numerele care lipsesc sunt vândute.

CUNOAȘTEREA ȚĂRII

- C. 5. **Bucovina** de I. SIMIONESCU.*
C. 7. **Dobrogea** de C. BRĂTESCU.*
C. 14. **Măreștii de peste Nistru** de V HAREA.*
C. 17. **Govora și Călimănești** de I. SIMIONESCU.*
C. 18. **Moldova** de I. SIMIONESCU.*
C. 19. **Românii din Ungaria** de I. GEORGEȘCU.
C. 20. **Jud. Turda** de I. MUREȘEANU.
C. 21. **Țara Hațegului** de G. TODICA.
C. 25. **Cetăția de pe Nistru** de AP. CULEA.
C. 27. **Valea Jiului din Ardeal** de P. HOSSU-LONGIN.
C. 28. **Țara Bârsel** de N. ORGHIDAN
C. 29. **Vechiul ținut al Sucevei** de V. CIUREA.
C. 30. **Macedo-Românii** de TACHE-PAPAHAGI.
C. 31. **Românii din Banatul Jugoslav** de PR. BIZEREA.
C. 34. **Maramureșul** GH. VORNICU.
C. 39. **Blajul** de ALEX. LUPEANU-MELIN.
C. 54. **Banatul** de D. IZVERNICEANU.
C. 55. **Zarandul** de G. CAMBER.*
C. 57. **Bucureștii** de V. MIHĂILESCU.*
C. 62. **Carmen-Sylva** (TEKIRGHIOI) de DR. COCA ODESEANU.*
C. 75. **Republica moldovenească a sovietelor** de N. SMOCHINĂ.*
C. 88. **Vatra-Dornel** de I. SIMIONESCU.*

ENERGII ROMĂNEȘTI

- C. 11—12. **A. Șaguna** de I. LUPAȘ. (101)
C. 22. **Sp. C. Haret** de I. SIMIONESCU.
C. 24. **N. Milescu** de I. SIMIONESCU.
C. 47. **Dănilă Apostol** de N. P. SMOCHINĂ.*
C. 53. **A. Odobescu** de AL. TZIGARA SAMURCAȘ.*
C. 56. **Iord. Golescu** de N. BĂNESCU.*
C. 63. **Gh. Coșbuc** de V. M. SASSU.*
C. 64. **A. Philippide** de I. IORDAN.*
C. 65. **N. Gane** de A. GOROVEI.*
C. 68. **Gh. Lazăr** de PAUL PAPADOPOL.
C. 70. **G. Enescu** de M. COSTIN.*
C. 71. **C. I. Istrati** de C. KIRIȚESCU.
C. 72. **Al. Vlahuță** de V. M. SASSU.*
C. 73. **V. Pârvan** de I. ANDRIEȘESCU.*
C. 74. **Ion Creangă** pedagog și învățător de V. GHEȚEA.*
C. 76. **P. Cerna** de L. PREDESCU.*
C. 77. **Grigore Ureche și Miron Costin** de L. PREDESCU.*

- C. 78. **I. Eliade-Rădulescu** de GEORGE BAICULESCU.*
C. 79. **Ep. Melchisedec** de GH. DINCĂ.*
C. 80. **P. Ispirescu** de P. I. PAPADOPOL.*
C. 82. **Cărturarii din Banat** de TRANDAFIR LAȚIA.*
C. 83. **M. Eminescu** de V. GHEȚEA.*
C. 84. **Gh. Țițeica** de N. CIORĂNESCU.*
C. 85. **Mitr. Dosoftei** de GH. DINCĂ.*
C. 86. **Dr. I. Cantacuzino** de DR. GR. T. POPA.*
C. 87. **Veniamin Costache** de TEODOR CERBULEȚ.*
C. 89. **V. Alecsandri** de V. M. SASSU.*
C. 90. **P. Hașdeu** de P. PAPADOPOL.*
C. 91. **Mitr. Antim Ivireanu** de TH. CERBULEȚ.*
C. 92. **Ion Ghica** de VICTOR SLĂVESCU.*
C. 93. **Învățătorii folcloriști** de ARTUR GOROVEI.*
C. 94. **Variam, Mitropolitul Moldovei** de GH. DINCĂ.*
C. 95. **Delavrancea, Omul și opera** de GRIGORE BĂJENARU.*
C. 96. **Copilăria oamenilor aleși** de I. SIMIONESCU.*

ȚĂRI STRĂINE

- C. 4. **Finlanda** de I. SIMIONESCU.*
C. 16. **Lituania** de G. NĂSTASE.
C. 23. **Danemarca** de MAGDA D. NICOLAESCU.
C. 32. **Coasta de Azur** de I. SIMIONESCU.
C. 33. **Eiștia** de TRAIAN G. ZAHARIA.
C. 35. **Austria** de I. SIMIONESCU.
C. 36. **Belgia** de TRAIAN G. ZAHARIA.
C. 37. **Afganistanul** de I. SIMIONESCU.
C. 41. **Pe urmele lui Robinson Crusoe** de I. SIMIONESCU.
C. 42. **Din Norvegia** de I. CONEA.*
C. 44. **Japonia** de I. SIMIONESCU.*
C. 45. **Intr'o mănăstire din Himalaya** de MIRCEA ELIADE.*
C. 48. **New-York** de P. COMĂRNESCU.*
C. 59. **Abisinia** de I. SIMIONESCU.*
C. 60. **Polonia** de I. SIMIONESCU.*
C. 66. **Lecturi geografice.—Asia** de I. SIMIONESCU.*
C. 81. **Sfântul munte** de AUREL COSMA.

ISTORIE

- C. 25. **Cetăția moldovenească de pe Nistru** de AP. D. CULEA.
C. 43. **Din vremea lui Ștefan cel Mare** de GEN. R. ROSETTI.*

SERIA C.

No. 93

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
DIN LUMEA LARGĂ

INVĂȚĂTORI FOLKLORIȘTI

DE

ARTUR GOROVEI

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Membru coresp. al Academiei Române

EDITURA „CARTEA ROMĂNEASCĂ” BUCUREȘTI

222181

FIE CARE CĂRȚULIE NU ARE PREȚ MAI MARE
DE CÂT AL UNUI ZIAR SĂPTĂMÂNAL (5 LEI,
CELE CU* 8 LEI). TRIMEȚÂND BANII PRIN MAN-
DAT POȘTAL E PRIMITĂ CARTEA PRIN POȘTĂ.
CEREȚI CATALOGUL GENERAL AL EDITURII
„C A R T E A R O M Â N E A S C Ă”
SĂ TRIMITE ORI CUI GRATUIT

INVĂȚĂTORII FOLKLORIȘTI

Fără îndoială că învățătorii sătești sunt indicați să adune materialul de folklor, dela sătenii lor.

Nu-i suficient să faci o excursiune dealungul țării, nici chiar să stai o lună într'un sat, petimpul verii, când toți sătenii sunt la muncă, pe câmp, ca să spui că ai... făcut folklor. Invățătorul este el însuși fiu de sătean, cunoaște prin el însuși, ceiace are de cercetat, dacă simte nevoia suflatească de a cerceta și a nota, când se ivește ocazia, ceiace altuia poate să-i pară un lucru fără importanță.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dacă am cerceta toate revistele noastre de folklor, vom vedea că marea majoritate a colaboratorilor, sunt învățători.

Când am înființat revista „Șezătoarea“ în 1892, membrii fondatori ai ei au fost învățătorii: Mihai Lupescu, N. Vasiliu, C. Pavilescu și T. Danilescu; în cele 25 de volume câte au apărut, învățătorii ocupă primul loc.

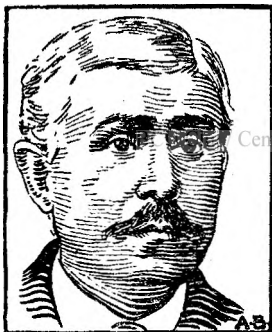
Lor, deci, li se cuvine acest prinos de recunoștință.

Acei cari au cules material de folklor, sunt numeroși; am ales, însă, pe acei cari s'au manifestat mai mult, cari afară de materialul publicat prin reviste, au scos și volume, pe care le cercetează oricine se ocupă cu studiul folklorului.

Artur Gorovei.

Mihai Lupescu.

(1861—1922)

În clasa întâia gimnazială, în Folticeni, m'am întâlnit coleg cu un băiat de țaran din satul Spătărești, la câțiva kilometri departe de oraș.

Nu mi-a atras atenția, nu vorbeam cu el; îl consideram ca un simplu coleg, și știam că-l cheamă *Mihai Lupescu*.

În clasa a treia, fiindcă eram puțini elevi, cari încăpeam numai bine în două bănci, ne-am apropiat sufletește, și am fost mâhnit aflând că băiatul acesta, pentru dragul de a învăța carte, vine pe jos, în fiecare dimineață, și vara și iarna, fie gerul cât de mare, dela Spătărești, cu o bucată de mămăligă în traistă, ca să aibă de mâncare pe la amiază, și seara se întorcea înapoi acasă, unde-l aștepta maică-sa, o văduvă bătrână, și îngândurată, să nu cumva să-l mânânce lupii pe drum, când iarna se întuneca la ceasurile patru, în vremea când ieșea dela școală.

În clasa a patra, scoteam o gazetă, scrisă cu

mâna, într'un singur exemplar, în care vorbeam și de *lup* — asta era porecla lui, iar Lupescu a scos și el o gazetă, ca să răspundă atacurilor mele.

Și astfel ne-am imprietenit.

Am isprăvit gimnaziul, și ne-am împrăștiat.

N'am mai știut nimic despre el, până în luna lui Decembrie 1891, când m'am dus la Broșteni, sat pe malul Bistriței. în județul Baia, unde Lupescu era învățător.

Școala lui se compunea din două chilii mici și păcătoase, din care una era sala de clasă, și alta locuința lui, în care-și ducea traiul cu nevasta.

În acea chilie, am pus la cale, cu Lupescu, să scoatem o revistă de folklor, pe care am numit-o *Șezătoarea*.

Acestei reviste și-a jertfit el tot timpul pe care i-l lăsa liber profesiunea lui de învățător.

Tot ce a scris Lupescu în *Șezătoarea* era nou, bine alcătuit. Și a scris de toate: Medicină populară, Superstiții, Strigăte în joc, Descânțece, Bucătăria țăranului, Tradiții și altele multe; ar putea să formeze atâtea volume de folklor, pe care le-a stors dela baba Antăloaia, și dela altele, care s'au coborât în pământ cu multe științi, pe care Lupescu n'a avut vreme să le adune. În 19 volume din *Șezătoarea*, sunt înșiruite scrisele lui, în cea mai curată limbă românească.

În 1898, Lupescu a fost chemat să conducă orfelinatul „Ferdinand“ dela Zorleni. Acolo, în tovarășie cu *Tudor Pamfile*, a scos în 1908, revista *Ion Creangă*, timp de 14 ani, până când a murit tovarășul său.

În revista *Ion Creangă* a scris Lupescu mult, a tipărit material de folklor interesant.

Ceiace face și mai marcantă figura acestui destoinic folklorist, este faptul că, prin stăruința lui neobosită, a răscolit pe tovarășii lui de școală, din

toată țara, i-a îndemnat să culegă material de folclor, pe care l-au trimes spre a fi publicat în *Șezătoarea* și în *Ion Creangă*, reviste în care numărul învățătorilor folkloriști este foarte mare,

Ieșit la pensie, s'a retras în satul Bogdănești din județul Suceava (astăzi județul Baia), în casa soției sale, femei vrednică și înțeleaptă.

În Bogdănești a adunat mereu material de folclor, pe care l-a publicat în *Șezătoarea*, și a luat direcția ziarului popular „Vestitorul satelor“ întemeiat de un alt învățător distins, *Neculai Stoleriu*, mort ca ofițer în rezervă în războiul pentru întregire, și al cărui monument se ridică falnic, în satul Baia, județul Suceava, unde a funcționat pe vremea când a plecat în războiu.

Deși a scris mult folclor, tipărit și în alte reviste, *Lupescu* nu și-a publicat munca în volume, precum au avut norocul alți prieteni de ai lui. Totuși, în tovărășia lui *Artur Gorovei*, a publicat volumul „*Botanica poporului român*“, materialul cât a mai rămas din o mare lucrare, cu același titlu, care a fost trimes Academiei Române, la un concurs, dar nu a fost admis, și apoi a fost încredințat preotului *Marian*, la care a rămas; în tovărășie cu *Tudor Pamfile*, a publicat „*Cromatică poporului român*“, editat de Academia Română, formând volumul XIV „Din viața poporului român“.

A mai tipărit însă și cărți didactice, împreună cu *G. Tutoveanu*, precum și „Creșterea viermilor de mătasă“, „Creșterea prunilor“, cu *Fărcășeanu*, și a colaborat la toate revistele didactice apărute în țară, ca și la *Cunoștințe folositoare*.

O boală scurtă l-a răpit pe *Mihai Lupescu*. *Șezătoarea* din August-Septembrie 1922, scrie, despre el, următoarele cuvinte :

„*Mihai Lupescu* a murit, în Spitalul Sf. Spiridon „din Iași, în ziua de 17 August 1922, după câteva „zile de suferință.

„S'a stins un om care a servit de pildă tuturor: „un simbol.

„Om fără de păcate; învățător, unul dintre mulți; „iubitor de neam și datini; scriitor de frunte, — „*Mihai Lupescu* însemnează o pagină în istoria „noastră culturală“.

D. I. Simionescu scrie despre el ¹⁾: „In toate a rămas țaranul moldovan; în domoala dar continua muncă, în rezerva numită de el modestie, în răbdarea plină de speranța îndreptării, în graiul și scrisul măsurat, cumpănit, dar luminos și înflorit ca o pajiște de munte. A rămas până la sfârșit curat, sincer, muncitor; și a păstrat cu sfințenie astfel nobleța caracterului celor din care a ieșit“.

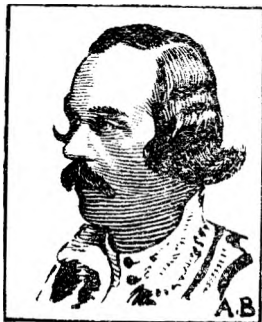
BCU Cluj / Central University Library Cluj **Alecsandru Vasiliu.**

Fiu de țaran, care nu și-a schimbat nici graiul, nici portul și nici traiul, *Alecsandru Vasiliu* e același, chiar acum, ajuns la bătrânețe.

A fost învățător toată viața, în satul Tătărăuși, județul Suceava (astăzi județul Baia); ieșit la pensie, trăiește tot acolo, și tot cântă din fluier, ca în tinerețe.

Patima lui a fost dragostea de ale poporului, pe care le-a cântat, cum le cântă el, le-a adunat și le-a publicat.

A fost colaborator al *Șezătorii* și al revistei *Ion Creangă*; nu a scris tare mult, dar tare bine.

1). I. Simionescu. Oameni aleși. Vol. II. Români. Ed. IV. „Cartea Românească“ 1938.

D-l G. T. Kirileanu, într'o scrisoare către T. Maiorescu, prin care-i trimite manuscrisul cu cântece ale lui Vasiliu, spune așa de frumos despre el:

„Culegătorul, născut din părinți țărani din Tătaruși, este unul din cei mai buni învățători ai județului Suceava, rămas simplu după vorbă, după port, cam în felul lui Creangă, a cărui rudă și este. Dânsul s'a îndeletnicit în curs de mai bine de 10 ani cu această culegere a folklorului din satul său, care și-a păstrat un caracter mai arhaic, fiind așezat mai de o parte către vârful dealurilor din preajma mănăstirii Probota“.

În urma acestei scrisori, și a raportului făcut de T. Maiorescu, Academia a publicat, în 1909, volumul IV din colecția „Din vieța poporului român“ lucrarea sa: *Cântece, urături și bocete de ale poporului*.

În Prefață, Vasiliu spune:

„Eu aveam de gând, ca la sfârșitul culegerii mele de versuri, să adaug și o mică colecție de melodii poporane. Nu știam însă la priceperea cui să alerg, spre a scoate dela pieire și puținele melodii, pe care le știu și eu cânta. O întâmplare norocoasă a fost, că prin mijlocirea Domnișoarei Tezeza Stratilescu, profesoară și directoara Externatului secundar din Iași, am cunoscut pe Doamna Sofia Teodoreanu (născută Gavril Muzicescu), profesoară la Conservator, care jertfind din timp, a pus pe note cele 43 de melodii poporane, ce se văd la sfârșitul culegerii de față.

Peste 18 ani, în 1927, Academia publică „*Povești și legende*“, culese Al. Vasiliu, formând volumul XXXVI din aceiași colecție.

Ioan Teodorescu-Broșteni.

Unul din învățătorii cu cari s'a fălit mai mult — și cu drept cuvânt județul Suceava — de odinioară, al Moldovei, *Ioan Teodorescu* a făcut școala

normală de învățători, și a fost numit la Broșteni, pe malul Bistriții, unde-l chema și locul lui de naștere.

La Broșteni fusese și moșu Mihai Lupescu, dela care a deprins și Teodorescu dragostea de folklor. El a publicat, cel întâiu, în „Șezătoarea“, prube de graiu popular.

Cântecele în graiul de pe valea Bistrița, pot servi ca model.

Ioan Teodorescu nu a publicat mult, dar totul este studiat, și i-a trebuit muncă multă, pentru a scrie *Cosmogonia poporului* așa cum se rosteste în satul Co-târğaș, din comuna Broșteni.

O samă de cuvinte au atras atenția specialiștilor din străinătate.

Dr. Gustav Weigand, profesor la Universitatea din Leipzig, bine cunoscut pentru studiile sale solide asupra Românilor, și care punea

mult interes pentru „Șezătoarea“ îmi scria că cuvântul *terțiu*, publicat de Teodorescu, trebuie să fie o greșală tipografică, în loc de *terțiu*. Dacă din *anno tertio* s'a format *an țărț*, ar trebui să a veni forma *țărțiu*. Dar dovada cea mai frumoasă cum că nu-i așa, este că se zice curat: *terțiu*.

Ioan Teodorescu a publicat în diferite volume din „Șezătoarea“, următorul material:

Cântece, în volumele 2, 4;

Cosmogonia poporului, în volumele 2, 3;

In supri Sfeti Vasăli, în volumul 2;

Descântece, în volumul 3;

Glosar din munții Sucevli, în volumul 5;

Strigăte în joc, în volumul 12;

Aduceri aminte despre Șezătoare, în volumul 18
Jocuri copilărești, în volumul 18.

Permutat în Iași, acuma locuște acolo.

Radu Marinescu.

Era bun învățător în satul Heciu, județul Suceava azi Baia. Era prieten cu Mihai Lupescu, și când a apărut „*Șezătorea*“, i-a scris, l-a învățat ce are de adunat dela popor și *Radu Marinescu* a fost unul dintre cei mai prețioși colaboratori ai revistei.

A fost un talent; ar fi putut să scrie și altceva, nu numai să adune material de folklor; dar profesiunea lui de învățător, grijile cu copiii, nui-au lăsat timpul liber să se mai gândească ce să scrie.

Și ar fi avut ce.

Sunt numeroase asemenea talente de scriitori, înecați în nevoile vieții, care nu găsesc ori prilejul ori măcar îndemnul ca să scrie așa cum ar putea scrie. Mulți deși asemenea lui Creangă, rămân astfel în negura în care trăesc.

În sate este o viață bogată și complexă pe care numai cei care o cunosc mai deaproape și cu temei pot să o arate. Ea își așteaptă scriitorii, ca să o dea la iveală.

Poveștile pe care le-a tipărit în „*Șezătorea*“, cum și celelalte ce a publicat, sunt o dovadă despre aceasta.

Poveștile acestea sunt:

Moșneagul de aur, în volumul 1;

Povestea babei, în volumul 1;

Baba cea proastă și flăcăul cel pătrân, în volumul 1;

Petre Făt-frumos, în volumul 1;

Feciorul moșneagului și fata împăratului, în volumul 2;

Povestea unui negustor turc, în volumul 2.

Afară de aceste frumoase povești scrise tot așa de frumos, Radu Marinescu a mai publicat, în „Șezătoarea“ și alt material, precum :

Din jocurile copiilor de la țară, în volumul 1 ;

Bateria alviței, în volumul 1 ;

Descânțece, în volumul 1 ;

Cânțece, în volumul 1, 2 ;

În noaptea de Sfântul Vasile, în volumul 1 ;

Colindă, în volumul 2 ;

Hagiografia poporului, în volumul 2 ;

Superstiții, în volumul 3 ;

Legende în volumul 3 ;

Corabia lui Noe, în volumul 9.

Simion Teodorescu-Kirileanu

Moldovan din munții Sucevei, *Simion Teodorescu Kirileanu*, s'a născut în satul Holda, din comuna Broșteni fost în județul Suceava, astăzi în județul Neamț.

A fost elevul lui Mihai Lupescu, și la școală, dar și în folklor.

A făcut școala normală în Iași, a ieșit unul din cei mai buni învățători, cu care s'a fălit județul și a rămas în satul în care s'a născut.

După îndemnul lui Mihai Lupescu, și îndemnat și de dragostea lui pentru folklor, a publicat material în diferite reviste ca ; *Gazeta Săteanului*, *Șezătoarea*, *Floarea Darurilor*, *Ion Creangă*, *Albina*, *Vestitorul satelor*, și a tipărit o parte din materialul de folklor din care mult i-a rămas în manuscris.

Din folklor a tipărit :

Ștefan cel Mare și sfânt, cântece și istorisiri populare. Focșani, 1904 ;

Povești morale. Folticeni, 1909 ;

Cântece voinicești și ostășești ;

Frământături de limbă ;

Cuza Vodă, poezii și istorisiri populare ;

Povești basarabene ;

Regele Carol I, cântece și istorisiri din popor ;

Cântece populare potrivite beției ;

Badea Cârțan, povestiri.

A mai tipărit *Calendarul sătenilor*, în timp de vre-o 14 ani ; în el se cuprinde și material de folklor.

În războiul cel mare a luptat ca ofițer de rezervă ; a fost rănit la cotul mâinei drepte. de a rămas beteag toată viața. A ieșit căpitan din războiu.

A murit în anul 1926, plâns de toți prietenii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sevastian Mihăilescu.

Un învățător care și-a jertfit o parte din viață pentru folklor, din care a publicat în *Șezătoarea* un material prețios, care i-a atras atenția și a unor specialiști din străinătate.

A fost unul din cei întâi colaboratori ai *Șezătorii*, în care a publicat *Cântece* din Neagra-Șarului, județul Suceava, din Șarul Dornei, din Giulești, localități din același județ, și alte multe și interesante studii.

Meșteșugul și măestriile de prins pește în județul Suceava, a atras atenția D-lui Profesor Hugo Schuchard din Graz care în o scrisoare către Directorul revistei, din 7 Decembrie 1899, spune : „Die Beschreibung der Fischgeräthe von Suceava aus der Feder des Herrn Mihăilescu ist für mich von grössten Nutzen gewesen“.

Sevastian Mlhălescu, retras, în ultimele timpuri, la școala din Budeni, județul Baia, a publicat numai în *Șezătoarea*, următoarele:

Cântece; Obicei la luat mireasa; Obicei la morți; Glume și păsălituri; Superstiții; Vremea de pe când Românul umbla cu două proșapuri la car: Inceputul fluerului și scripcii; Povestea Mamei Domnului; Legendele animalelor; Proverbe și zicători; Dumnezeu și Sfântul Petre pe pământ; Șezătoarea în satul Giulești; Năzdrăvanul Pân-tea; Zicători și Porecle; Joaca băieților din satul Drăceni; Solomonarii; Descântece; Urieșii; Hora; Strigăte în joc; Obiceiu la Sfântul Vasile; Tradiții populare; Dolheștii-Mari; Meșteșugul și Măestrile de prins pește în județul Suceava; Dracul; Intovărașiri; Zicători și cuvinte.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

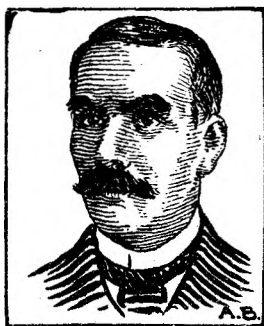
Neculai Mateescu.

Un învățător folklorist, care a publicat mult material în diferite reviste, dar prea puțin a tipărit în volum sau în broșuri.

S'a născut la 1 Martie 1870 în satul Soci, comuna Cârligi județul Neamț; a făcut 2 clase primare în Piatra-Neamț, iar restul și școala normală la Bârlad, de unde a și fost numit învățător.

A fost împovărat cu o familie numeroasă. A avut opt copii, dintre cari unii au murit în război. S'a luptat cu nevoile vieții.

A pribegit prin toată Moldova, ca învățător,

fără a se tânguî; îi plăcea să hoinărească având ocazia să culeagă folklor.

A început să publice în revista „Tinerimea Română”, condusă de Gr. Tocilescu și a colaborat la revistele *Șezătoarea, Ion Creangă, Ghiluşul, Ramuri, Dunărea de jos, Neamul românesc, Școala primară, Casa Rurală, Educațiunea, Gazeta Țăranilor, Satul, Revista de Arheologie, etc.*

A avut nenorocul să trimeată manuscrise cu folklor la Expoziția Societății de științe, din 1903, dar i s'au pierdut manuscrisele; a fost, însă, medaliat ca colaborator. Apoi a trimis alte manuscrise, la expoziția din 1906, care și acele i s'au pierdut.

Se vede că a fost om fără de noroc; de aceea a căutat mereu editori pe cari nu i-a găsit.

A izbutit, totuși, să tipărească:

Poveste din floarea crinului și rozmarinului, editată de Biblioteca Școlii Secundare din Turnul-Severin și *Povești alese*, la Vălenii-de-munte, 1910.

N. I. Dumitrașcu.

A fost numit, în 1908, învățător în comuna Obislov-Grădiștea, județul Vâlcea, după ce făcuse clasele secundare la Gimnaziul Real și la liceul Carol I din Craiova.

E născut în 1888, în comuna Boureni, județul Dolj, unde a absolvit școala primară.

După ce a făcut armata, a fost numit secretar în gara Piatra-Olt, apoi a urmat cursurile școlii de Mișcare din București, după care a fost intercalat la căile ferate, și astăzi este șef de gară.

Încă din clasa a treia secundară, se ocupa cu adunarea materialului de literatură populară, și a publicat multe volume foarte bine apreciate.

A colaborat la o sumedenie de ziare și reviste, precum : *Șezătoarea*, *Neamul românesc*, *Floarea darurilor*, *Neamul românesc literar*, *Ramuri*, *Neamul românesc pentru popor*, *Revista culturală*, *Șezătoarea săteanului*, *Albina*. *Amicul Tinerimei*, *Miron Costin*, *Ion Creangă*, *Vorbe bune*, *Uiversul literar*, *Dumineca*, *Liberalul*, *Gazeta Nouă*, *Poporul*, *Ghilușul*, etc.

Pasionat pentru folklor, a tipărit multe cărți, dintre care cităm pe următoarele :

Cântece ale poporului, I, în tovarășie cu C. Ș. Făgețel și G. A. Sadoveanu, în „Biblioteca populară a Neamului Românesc“, de sub direcția d-lui N. Iorga ;

Snoave și legende ale poporului, în aceeași ediție ;

Cântece ale poporului, II, în tovarășie cu G. A. Sadoveanu și M. Burileanu ;

Cântece ale poporului, III ;

La namiáz, la umbra carului ; snoave și povestiri ;

Isprăvi, snoave ;

Flori de câmp, în biblioteca revistei „Ion Creangă“ ;

Din taina nopților, povești, în „Biblioteca pentru toți“ ;

Din Boureni, vorbe de clacă ;

Moșteniri, povestiri, legende și amintiri istorice ;

Cântări de stea și colinde ;

Povești oltene ;

Busuioc. Povestiri oltenești ;

Vorbe de demult. Povestiri și legende ;

Steaua dela Răsărit. Cântări de stea și colinde.

În colaborare cu preutul Valeriu Crișan :

Dela frații uoștri din Muntenia. Snoave, glume și ghicitori.

În colaborare cu I. N. Popescu :

Cântece oltenești ; *La moară*. Povești ;

Strigoii. Din credințele; datinele și povestirile poporului român. Formează volumul XXXVIII din colecția Academiei Române: „Din viața poporului român“.

Cine a albit pe dracu? Povestiri, snoave și legende românești;

De-ale lui traistă'n băț. Snoave, pilde și glume;

De sărbători. Colinde;

Din Boureni până'n Cătane. Dafii, în colaborare cu Șt. St. Tuțescu;

Carte de stea și colinde. Premiată de Academia Română;

Praid, sat într'un ținut secuizat;

La opaiț. Povești;

Orații sau carte de vornicit;

Prin coclauri și văgăuni. Cântece populare alese.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mihail T. Adameșteanu.

Numărul învățătorilor care s'au îndeletnicit cu adunarea folklorului este destul de mare.

Nu e revistă în care să nu se găsească urmele lor cât de puțin.

Sunt însă învățători cari au activat pe terenul folklorist cu succes, dar, sau au murit prea curând, pentru a-și putea desăvârși opera, sau n'au putut găsi editori, cari să li tipărească tot ceiace au adunat, din popor, cu multă pricepere.

Unii dintre aceștia au colaborat la câte o singură revistă specială, în care au publicat puțin material, pentru că nici revistele nu puteau să publice tot ce li se trimetea, ținând socoteală că erau mulți colaboratori, și trebuia să se publice tot câte puțin dela fiecare.

Asta, însă, nu însemnează că puținul cât s'a publicat, nu era un material prețios.

De multe ori nu trebuie să judecăm valoarea cuiva, după mulțimea ce a publicat.

Între acești folkloriști, trebuie să socotim pe *Mihail T. Adameșteanu*, din Adamești, județul Teleorman.

Adameșteanu a colaborat la „Șezătoarea“,

În volumele 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14 și 16, a publicat un material variat și bine culeș, care a atras atenția tuturor acelor care s'au ocupat cu studiul folklorului.

Materialul publicat de Mihail T. Adameșteanu, în „Șezătoarea“ este următorul:

Miul haiducul, în volumul 4;

Cântece, în volumele 5, 7, 10, 12, 14;

Strigăte, în volumele 5, 12;

Medicină populară, în volumul 6;

Descântece, în volumul 6;

Fiul lui moș pescar, basm, în volumul 6;

Formule de eliminare, în volumul 6;

Jocuri copilărești, în volumele 7, 16.

Ștefan Stan Tuțescu.

(1880—1926)

Un oltean distins, *Ștefan Stan Tuțescu*, s'a născut în comuna Catanele, județul Dolj, la 3 April 1880, și după ce a urmat cursurile școlii normale de învățători, a fost numit în comuna Balota, județul Dolj, unde a profesat, cu vrednicie, profesiunea de învățător.

A colaborat la revistele de folklor *Șezătoarea* și *Ion Creangă*, și la alte reviste literare, precum *Noua Revistă Română*,

Convorbiri literare, și altele. A înființat, împreună cu P. Danilescu, *Biblioteca Folkloristică* și *Biblioteca literară*, din Craiova, și a scris diferite lucrări literare, precum și *Teatru sătesc*, împreună cu C. Rădulescu-Codin și C. Popescu. Câmpulung, 1904; *Sfaturi practice gospodărești*. Balș, 1905; *Să fim miloși*. București, 1907; *Monografia satului Cătanele* împreună cu P. Danilescu, Craiova, 1908.

Din folklor a tipărit :

Din trecut. Giurgiu, 1901 ;

Dăfii, Snoave și povești. În tovărășie cu Rădulescu-Codin. Craiova, 1905 :

Taina Aluia. Piatra-Neamț, 1906 ;

O parte din sfinți. Craiova, 1908 ;

Colinde. Craiova, 1909 ;

Frământări de limbă. În tovărășie cu Simion T. Kirileanu. Craiova, 1913 ;

Cântece voinicești și ostășești. În tovărășie cu Kirileanu și Codin. București, 1910 ;

Din văi și vâlcele. Biblioteca pentru toți. București, 1911 ;

Din Boureni până'n Cătane. În tovărășie cu N. I. Dumitrașcu.

A mai tipărit și *Ghilușul*, prima revistă olteană de folklor, doi ani în șir, 1913—1914.

Tuțescu a murit în anul 1926.

C. Rădulescu-Codin.

Un harnic învățător folklorist, C. Rădulescu-Codin, s'a născut în 1875, în Negrești, județul Muscel, iar ca învățător a funcționat în satul Privoeni (Muscel).

A tipărit multe lucrări, cum și revista *Prietenul nostru*, care a apărut patru ani, dela 1911 până la 1916, iar din folklor a tipărit :

Din Muscel, cântece poporane, vol. I, București, 1896 ;

Cântece și Descântece, în „Materialuri Folklorice“, București, 1900 ;

O seamă de cuvinte din Muscel, Câmpulung, 1901 ;

Dăfii, în colaborare cu Șt. St. Tuțescu. Craiova, 1904 ;

Comorile poporului; literatură, obiceiuri, credințe. Câmpulung, 1906 ;

Sărbătorile poporului, împreună cu D. Mihalache. Lucrarea aceasta a fost editată de Academia Română,

formând volumul VII din colecția „Din viața poporului român“, 1909 ;

Legende, tradiții și amintiri istorice, adunate din Oltenia și din Muscel, formând volumul X din aceeași colecție, 1910 ;

Ingerul Românului, povești și legende din popor. București, 1913 ;

Făt-Frumos, și

Vine roata la știrbină, povești și legende, în „Biblioteca pentru toți“ ;

Ghiță Bondoc, în Biblioteca „Căminul“ ;

Cântece voinicești și ostășești, în colaborare cu Șt. St. Tuțescu și Simion F. Kirileanu ;

Cântece de războiu, Câmpulung, 1919.

P. Danilescu.

Un om care ar fi putut să dea și mai mult pe terenul folkloristic, dacă nu ar fi murit la muntele *Robul* în Ardeal. *P. Danilescu* era născut în 1879, în Panaghia, județul Dolj.

Când s'a înființat, în Craiova, editura „Biblioteca folkloristică”, Danilescu a fost ales director al ei și-a „privighiat, cu competență, toate lucrările editate.

În 1890 a publicat, în Craiova, o serie de povestiri întitulate *Din Mărăcini*, iar în „Biblioteca folkloristică” a publicat :

In drumul păcatelor. 1908 ;
Alexandru Cuza-Vodă. 1909 ;

Anton Pan și cântecile lui de stea. 1910 ;

Afară de acestea a publicat *Calendarul Bibliotecii Folkloristice* pe anii 1910, 1912 și 1913.

Danilescu a scris și alte lucrări, din care a tipărit :

Familia creștină. Craiova, 1901 ;

Album de flori, versuri. București, 1902 ;

Toboșarul lui Papură Vodă, poem epic. București, 1904 ;

Carmen Sylva și România. Craiova, 1908 ;
și în tovarășie cu Stan Tuțescu, a publicat *Mono-grafla satului Cătanele*, Craiova, 1908.

Danilescu a colaborat și la *Șezătoarea*, publicând cântece în vol. I și II.

Gheorghe N. Dumitrescu-Bistrița.

Un adevărat talent, om fără odihnă, întreprinzător și stăruitor în lucrările lui, *Preotul Gh. N. Dumitrescu-Bistrița*, s'a născut la 17 Septembrie 1895, în satul Bistrița, din județul Mehedinți, în care a urmat cursurile școlii primare. A mai fă-

cut un an la liceul din Turnul-Severin, a intrat în seminarul din Râmnicul-Vâlcei și în 1918 absolvind școala, a fost numit învățător în satul Cârjeli, județul Mehedinți, și apoi a fost hirotonit preot în satul Bistrița unde trăiește și astăzi.

Talentat pentru pictură, a zugrăvit bisericile din satele Olteanca (Vâlcea) și Trufinești (Olt) și a făcut expoziții de pictură în Turnul-Severin și în Băile Herculane.

Talentat pentru muzică, încă pe când era în Seminar, a scos *Buchet muzical*, un caiet de cântece populare, la șapirograf, și în 1919 a început să scoată, revista de muzică, artă națională, folklor și teatru sătesc, intitulată *Izvorașul*. Fiecare număr cuprinde câte 8 pagini de muzică populară, aleasă și bine notată.

Ca să poată tipări *Izvorașul*, Preotul Dumitrescu-Bistrița și-a înființat o tipografie, la care lucrează și el însuși, cu soția lui, D-na Olimpia.

D-l Profesor I. Simionescu, într'un articol elogios, este entuziasmat de munca soților Dumitrescu-Bistrița, pe cari toată lumea trebuie să-i admire.

Afară de *Izvorașul*, Preotul Dumitrescu-Bistrița a tipărit și două volume de *Cântece românești*. Tot D-sa a mai publicat câteva broșuri din Biblioteca Populară „Izvorașul“.

Ion N. Popescu.

Învățător distins și folklorist bine apreciat, pentru mulțimea materialului de folklor ce a publicat în revistele speciale, *Ion N. Popescu* este născut

la 8 Februar 1887, în comuna Voicești, județul Vâlcea.

Cursurile primare le-a făcut în satul său și în Drăgășani, trei clase secundare la liceul „Carol I” din Craiova, iar în 1902, intră în Școala normală de învățători, de unde iese cu succes în 1908, și după ce face armata, la 1 Decembrie 1909 este numit învățător la școala primară din Ștefănești, la care funcționează și astăzi.

Bibliofil pasionat, și-a adunat cu multe și simțitoare sacrificii, o frumoasă bibliotecă de vreo patru mii de volume, în care se găsește aproape tot folklorul românesc.

Se ocupă, în special, cu bibliografia folklorului românesc, din care a publicat cea mai mare parte, în revista *Șezătoarea*, pe care D-l Mihai Vulpescu a reprodus-o în lucrarea sa „Les coutumes roumaines périodiques”. Cu aceasta, D-l Popescu a făcut o lucrare care a atras și atenția specialiștilor din străinătate.

D-l Popescu a publicat mult și a ales materialul de folklor, în revistele noastre speciale: *Șezătoarea*, *Ion Creangă*, *Ghilușul*, *Tudor Pamfile*, *Buciumul*, *Doina*, *Izvorașul*, *Făt-Frumos*, etc., iar în tovărășie cu folkloriștii olteni, a publicat revista de folklor *Suflet oltenesc*, din care a apărut numai un volum.

Împreună cu N. I. Dumitrașcu, a publicat o broșură de 56 pagini, intitulată: *Dela frații noștri din Muntenia. Snoave, glume, ghicitori*, tipărită în biblioteca populară a Asociațiunii Astra, în Sibiu, 1932.

În 1938 a publicat: „*Hore cu strigări și strigături*”, în „Biblioteca folkloristică”, din Craiova.

George Catană.

Unul din folkloriștii buni ai Banatului, *George Catană* s'a născut la 20 Septembrie 1865, în comuna Remetea-Pogonici, județul Caraș-Severin.

Școala primară a învățat o în satul în care s'a născut, iar liceul în Lugoj.

În Caransebeș a isprăvit pedagogia și a fost numit învățător în Valeadieni, în care a servit până la 1 Octombrie 1915, când a fost pensionat forțat. După șase ani, a reîntreat în învățământ și la 1916 a ieșit definitiv la pensie.

A fost pasionat de folklor și pe lângă alte lucrări ce a tipărit, a publicat:

Poveștile Banatului, 3 volume. Gherla, 1893 și 1895;

Balade populare din Banat. Brașov, 1895 și 1916;

Pâcală și Tândală. Gherla, 1913;

Miorița, baladă. Brașov, 1909;

Povești populare din Banat, 2 volume. Brașov, 1908;

Flori din războiu, cântece. Caransebeș, 1919;

Chipuri și graiuri din Banat, 2 volume.

A colaborat la mai multe publicații dinaintea războiului, iar dela Unire încoace, la *Foaia Diecezană* (Caransebeș), *Opaițul satelor și Izvorașul* (Bistrița-Mehedinți), *Făclia*, *Calendarul Românului*, *Arhivele Olteniei* și *Almanahul Banatului* (Craiova).

Ioan Pop-Reteganul.

(1853—1905)

Unul dintre marii învățători folkloriști din Ardeal, a fost *Ioan Pop-Reteganul*, fiu de țăran, născut în Reteag, județul Someș, în 1853, și mort la 3 April 1905, în satul în care s'a născut.

A isprăvit școala primară în Reteag, apoi a făcut două clase la gimnaziul din Năsăud, a urmat pedagogia la Gherla și la Deva, și a fost numit învățător în Or-

lat; după ce a făcut armata, a fost numit în diferite localități și în cele din urmă la Rodna-Veche, de unde a ieșit la pensie și s'a retras în satul său de naștere, în Reteag.

Reteganul a schimbat vreo zece localități, în care a exercitat profesiunea de învățător; a fost un pribeag, numai din pricină că a iubit prea mult producțiile literare ale poporului, pe care le-a cules și le-a publicat, până când o boală de ochi l-a oprit de-a mai culege material de folklor.

Ioan Pop-Reteganul a scris mult. El a colaborat la o mulțime de reviste din Ardeal, precum: *Gazeta de Duminică* din Șimlău, *Dreptatea* din Timișoara, *Revista ilustrată* din Șoimuș, și altele. A scris și tipărit multe broșuri și volume de interes general, iar folklor a tipărit:

Trandafiri și vlorele, poezii și cântece populare. Gherla, 1884;

Inimioara, cântece. Sibiu, 1885;

Țiganii. Blaj, 1886;

Cazarma țăganilor. Brașov, 1888;

Povești ardelenesti. Brașov, 1888;

Pilde și sfaturi pentru popor. Gherla, 1890;

Starostele sau datinele la nunțile țăranilor români. Gherla, 1891;

Chiuituri de care strigă feciorii la joc. Gherla, 1897;

Povești din viața țăranilor. Asociațiunea Transilvaniei. 1900;

Bocete, sau cântece la morți. Gherla, 1897;

Afară de acestea, a mai publicat *Pintea Viteazul*, în Brașov, și *Povești din popor*, editate de asociațiunea „Astra”, care a și premiat lucrarea, după cum „Asociațiunea Transilvaniei” a premiat *Povești din viața țăranilor*.

A mai publicat diferite articole în multe foi și reviste precum; *Amicul familiei* (Gherla), *Gazeta Transilvaniei*, *Unirea* (Blaj), *Tribuna*, *Răvașul* (Cluj), *Foaia Poporului* (Blaj), *Familia* (Oradea), *Poporul Român* (Buda-Pesta), iar în 1886 a redactat revista *Foișoara*.

Alt material, tot așa de prețios se află în manuscris la Academia Română, dăruit de autor.

Vasile Sala.

Preotul *Vasile Sala*, din Vașcău, districtul Bihorului, în Nordul Ardealului, acuma e bătrân, dar cu inima tot așa de tânără, ca și pe vremea tinerețelor,

A fost învățător, și acuma trăiește liniștit, ca pensionar.

Are o bibliotecă frumoasă, cu toate operele scriitorilor din Regat, și un muzeu, în care are adunate ouăle roșii din Ardeal, foarte frumos încondeiate, cu modele necunoscute pe la noi prin Regat.

Preotul Vasile Sala întreține, în satul lui, spiri-

tul culturii românești. Biblioteca lui este deschisă pentru oricine vrea să citească românește, și ouăle din colecția lui sunt cercetate și admirate de toți cunoscătorii.

Vasile Sala a adunat și material de folklor, din părțile acelea, în care nu sunt mulți dispuși să facă asemenea servicii științei folkloristice.

De aceia, cu toate că nu a publicat mult, dar ținând în seamă că nu mulțimea materialului publicat face valoarea unui folklorist, ci condițiunile în care lucrează, și greutatea întâmpinate de el pentru a culege, de aceia preotul Vasile Sala este socotit ca un folklorist de frunte.

Cu atât mai important pentru noi, acum, sunt publicațiile părintelui V. Sala, cu cât vin dintr'un ținut, de unde folclorul este ceva mai puțin cunoscut de cât prin alte părți ale țării, de și cuprinde atât de bogat material rostit în graiul diferit de cel din restul țării.

A fost colaborator la „Șezătoarea“, în tot timpul cât a apărut.

În această revistă i s'a publicat o parte din materialul ce a trimes.

Astfel s'a publicat :

Descânțece, în volumele 4, 5, 6, 7, 8, 22 și 25 ;

Baba și nepoata, în volumul 4 ;

Cânțece, în volumul 10 ;

Intrebări și răspunsuri, în volumul 16 ;

Doine din Bihor, în volumul 25 ;

Patima Domnului Isus Hristos, în volumul 24 ;

Cimilituri, în volumul 25 ;

Glosar din Vașcă (Bihor), în volumul 25 ;

Materialul ce a mai trimes „Șezătorii“ și nu a fost publicat, s'a trimes Muzeului de folklor din Cluj.

Emilian Novacoviciu.

Om care a suferit mult din pricina ungarilor, în timpul războiului trecut. A suferit, pentru că și-a iubit neamul românesc, din Banat. A fost închis ținut în lagărul dela Șopron, și a scăpat de a fi împușcat, după ce a stat închis un an și opt luni.

Născut în Gârboț, județul Caraș, la 8 Septembrie 1862, învățător dela anul 1881 până la 1892 în comuna Gherman, județul Timiș, unde a stat numai un an, și restul la Răcășdia, județul Caraș, a fost unul dintre cei mai vajnici susținători ai drepturilor românilor din Banat.

A înființat primul cor bărbătesc din Răcășdia, a dăruit sute de cărți, a renovat biserica și a împrejmuit-o cu zid de piatră cioplită, peste care a pus gard de fier lung de 188 metri, a plantat parcuri; pentru a împiedica clădirea în comună a unei școale ungurești, a construit, cu banii lui, încă două clase la cea existentă, ridicând numărul învățătorilor dela 2 la 4, și pentru plata lor a cumpărat 70 jughere de pământ, din banii Urbarialiştilor, transcriindu-l pe numele bisericii. Pentru edificarea casei culturale, a cumpărat cu banii lui, un loc în valoare de 30.000 lei, cu condiția că dacă reuniunea și-ar schimba caracterul ortodox și s'ar disolva, atât locul, cât și casa culturală, să treacă în proprietatea bisericii ortodoxe din Răcășdia. După moartea sa, averea lui și a soției să

treacă în administrarea consiliului eparhial din Caransebeș, sub numele de „Fundatia Emilian și Ecaterina Novacoviciu“, cu condiție ca în casele lor să se înființeze o școală economică de fete. Neputându-se aceasta, întreaga sa avere să se valorizeze, dându-se stipendii tinerilor din Răcășdia, cari studiază la vreo școală industrială, economică. A zidit în țintirimul comunei Răcășdia, o capelă mortuară a familiei Novacoviciu, cu care a cheltuit 130.000 lei, și pentru îngrijirea ei a făcut un fond de 10.000 lei, Bisericei ortodoxe din Răcășdia, iar pentru pomenire, a lăsat bisericei din satul Gârboț, alt fond de 10.000 lei. În 1920 a dăruit Consiliului dirigent, pentru împrumutul național, suma de 15.000 coroane.

A condus un număr de peste 400 alegători la toate alegerile dietale, cu toată teroarea și pedepsele alegătorilor, ceiace a învrăjbit autoritățile ungurești în contra lui.

În 1908 a fost scos forțat la pensie, apoi pedepsit cu 5 zile arest. I s'au intentat diferite procese, și în 1916, la intrarea României în războiul mondial, a fost areștat de unguri și ținut un an și opt luni în lagărul din Kabold, jud. Șopron, împreună cu un nepot al său, nevârștnic.

În 1918, sârbii l-au arestat, ca să nu poată lua parte la adunarea din Alba-Iulia. În 1919, sârbii l-au arestat din nou, l-au internat în comună, dar a fugit în zona franco-română, după ce venise ordinul de transferarea lui în Albania.

Emilian Novacoviciu a fost un mare român.

A fost și folklorist, și a editat :

Folkloristica română, I;

Cuvinte bănățene;

Din comoara Banatului folkloristic ; partea II-a ;

Medicamente casnice ;

Jocuri copilărești bănățene;

Folklor pornografic;

Sărbători băbești;

Cuvinte bănățene, partea II;

Folklor bănățean, partea III;

Afară de acestea, a tipărit și alte volume, precum *Monografia comunei Răcășdia*, etc.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BIBLIOTECA

0278 - 1. VI. 1940

1940

Din

„CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

s'au tipărit

2.398.000 exemplare

In editura

„Cartea Românească“

a apărut ediția IV-a din

Oameni aleși vol. II Români

de

Prof. I. SIMIONESCU

Cuprinde :

Bătrânii : N. Olahul, N. Milescu ; D. Cantemir. — **Luptătorii :** Ștefan-cel-Mare, Mihai-Viteazul, Avram Iancu. — **Pionierii :** Gh. Șincai, Gh. Lazăr, D. Golescu, Gh. Asachi, P. Poenaru, I. E. Rădulescu. — **Ziditorii :** M. Cogălniceanu, I. C. Brătianu, C. A. Rosetti, T. Maiorescu, Sp. Haret. — **Indrumătorii :** V. Alecsandri, I. Creangă, M. Eminescu, Al. Vlahuță, Gh. Coșbuc, N. Grigorescu, C. Porumbescu. — **Biserica :** A. Șaguna, V. Costache. — **Știință :** Gr. Cobălcescu, P. Poni, I. Ghica, I. Ionescu-dela Brad, Dr. I. Cantacuzino. — **Eroii neamului :** M. Lupescu, I. Codru-Drăgușanu. — **Unitat :** B. P. Hașdeu.

Ultimele biografii

Apărute în

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

G H. D I N C Ă

Episcopul Melchisedec
Mitropolitul Dosoftei

PAUL I. PAPADOPOLO

B. P. Hașdeu

TRANDAFIR LAȚIA

Cărturari din Banat

VICTOR SLĂVESCU

Ion Ghica, economist

CIORĂNESCU N.

Gh. Țițeica

POPA T. GR. Dr.

Dr. I. Cantacuzino

TH. CERBULEȚ

Mitropolitul Veniamin Costache
Mitropolitul Antim Ivireanu

Cunoști țara, cunoscând pe oamenii ei aleși.

ALTE LUCRĂRI DE
ARTUR GOROVEI
EDITATE LA

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“

Noțiuni de folklor. Vol. 74 pag. Lei 30.

O carte atât de necesară învățătorilor dornici să facă folklor. In ea nu numai că se arată definiția și importanța folklorului dar se descriu și metodele culegerii, ceiace e deosebit de important.

Sbuciumul unui suflet nou. Roman. Lei 60.

Subiectul este un conflict sufletesc la o fată de boeri; întoarsă din străinătate cu o altă mentalitate, crede că iubește pe un învățător care face politică democratică ca îndrumător al vieții satelor. Decepția este atât de amară încât sfârșitul este moartea eroinei.

Datorii și drepturi. Carte pentru săteni. Ed. III.
Lei 48.

In Cunoștințe folositoare :

Societatea națiunilor.

Votul obștesc.

Meșteșugul văpsitului cu burueni.

Lămuriri despre constituția cea nouă.

C. 51. **Țara visurilor împietrite** (EGIPTUL) de MIRCEA HEROVANU.*

C. 61. **Date istorice și culturale din România** de CRONICAR.*

ENERGII STRĂINE

A. 28. **Oameni de inițiativă** de APOSTOL D. CULEA.

A. 29. **Henri Ford** de ING. N. GANEA.

A. 35. **Din viața oamenilor întreprinzători** de APOSTOL D. CULEA.

A. 40. **M. Berthelot** de M. ZAPAN.

A. 42. **Goethe ca naturalist** de PROF. I. SIMIONESCU.

A. 53. **E. Roux** de DR. G. MARINESCU.*

A. 58. **Newton** de O. ONICESCU.*

A. 66. **Din viața marilor fizicieni și chimiști** de C. ALLACI.*

A. 67. **Descartes** de O. ONICESCU.*

C. 45. **Olarul Savant** de I. SIMIONESCU.*

C. 67. **N. Machiavelli** de VL. BOANTĂ.*

C. 69. **I. Urban-Jarnik** de A. GOROVEI.*

ASTRONOMIE

A. 15. **Pianeta Marte** de ION PAȘA.

A. 16. **De la Omer la Einstein** de GENERAL SC. PANAITESCU.

A. 22. **Nebuloasele** de M. E. HEROVANU.

A. 24. **Scrisori cerești (Meteorite)** de I. SIMIONESCU.

A. 26. **Mercur și Venus** de C. NEGOIȚA.

A. 68. **Stele noi** de C. ARGINTEANU.*

FIZICO-CHIMIE

A. 18. **Razele X** de AL. CIȘMAN.

A. 21. **Fulgerul și trăsnetul** de C. G. BRADEȚEANU.

A. 25. **Din istoricul electricității** de STEL. C. IONESCU.

A. 30. **Noțiuni de electricitate** de ING. CASETTI.

A. 38. **Electrochimia și electroliza** de N. N. BOTEZ.

A. 41. **Izvoare actuale de energie** de E. SEVERIN.

A. 63. **Circulația materiei** de PROF. I. SIMIONESCU.*

D. 4—5. **Aerul lichid** de ILIE MATEI.

D. 25. **Gazele otrăvitoare** de DR. M. ZAPAN.*

ȘTIINȚELE NATURALE

a) Zoologie

A. 4. **Albinele** de T. A. BĂDĂRĂU.*

A. 8. **Furcile** de I. BĂDĂRĂU.*

A. 14. **Porumbelii mesageri** de V. SA-DOVEANU.

A. 20. **Protozoarele** de I. LEPȘI.

A. 50. **Șobolani și șoareci** de PROF. RADU VLĂDESCU.*

A. 59. **Fluturii de zi** de I. SIMIONESCU.*

A. 60. **Fluturii de noapte** de I. SIMIONESCU.*

A. 64. **Paseri de apă** de C. S. ANTONESCU.*

A. 74. **Instrumente omenеști la plante și animale** de I. SIMIONESCU.*

B 59. **Insectele vătămătoare arborilor roditori** de GH. FIȚESCU.*

b) Botanică

A. 23. **Bacteriile folositoare** de I. POPU-CĂMPEANU.

A. 56. **Plante carnivore** de I. POPU-CĂMPEANU.*

A. 65. **Fiori de primăvară** de I. SIMIONESCU.*

A. 71. **Plante străine din comerț** de I. POPU-CĂMPEANU.*

c) Geologia-Paleontologia

A. 3. **Gazurile Naturale** de I. SIMIONESCU.*

A. 33. **Animale de demult** de I. SIMIONESCU.

A. 34. **Lămurirea potopului** de I. SIMIONESCU.

A. 49. **Petrolul** de I. SIMIONESCU.*

A. 54. **Cutremururile** de I. SIMIONESCU.*

A. 57. **Chilimbarul** de A. RABICHON.*

A. 62. **Sarea** de I. SIMIONESCU.*

d) Anatomie-Fiziologie

A. 17. **Cum vedem** de DR. I. GLAVAN.

A. 37. **Ficatul și boala ei** de DR. M. CĂHĂNESCU.

A. 47. **Vitaminele** de DR. N. GAVRILESCU.*

A. 55. **Cum birue viața** de DR. V. ZAHARESCU.*

A. 61. **Glande cu secreție internă** de DR. C. PARHON.*

e) Biologie

A. 43. **Viața'n munți** de I. SIMIONESCU.*

A. 44. **Biologie** de I. SIMIONESCU.*

A. 45—46. **Fauna Mării Negre** de BĂCESCU M. și CĂRĂUȘU S.*

C. 10. **Viața în adâncul mărilor** de C. MOTĂȘ.*

MEDICINĂ-IGIENĂ

A. 72. **Tutunul, fumatul, și sănătatea** de DR. N. GAVRILESCU.*

A. 73. **Boalele inimei** de DR. C. BACALOGLU.*

A. 75. **Cancerul** de DR. I. GHEORGHIU.*

B. 8. **Sifilisul** de DR. E. GHEORGHIU.

B. 9. **Despre scarlatină** de DR. I. GHEORGHIU.

B. 14. **Pelagra** de PROF. V. BĂBÎEȘ.*

B. 33. **Mama și copilul** de PROF. M. MANICATIDE.*

P. 40. **Friguri de bălă** de DR. T. DUMITRESCU.

- B. 44. **Conjunctivita granuloasă** de DR. GLĂVAN.
 B. 45. **Burueni de leac** de A. VOJLANSCI.
 B. 49. **Lingoarea** de DR. I. DUMITRESCU.
 D. 50. **Bienoragia sau sculaimentul** de DR. N. IOAN.
 B. 52. **Apa de băut** de DR. I. BĂLTEANU.
 B. 53. **Tifosul exantematic** de TUDOR DUMITRESCU.
 H. 57. **Cum să trăim** de DR. F. GRÜN-FELD.

AGRICULTURĂ

- B. 20. **Răsadnița și plantele din răsad** de V. SADOVEANU.
 B. 38. **Sticla de zahăr** de C. LACRIȚEANU.
 B. 47. **Cultura tomatelor** de I. ISVORAN.
 B. 51. **Practica agricolă** de A. BEJENARU.
 B. 56. **Cartoful** de I. POPU-CĂMPEANU.
 B. 65. **Plante de nutreț** de PETRONIUS BEJAN.*
 B. 67. **Lupta contra secetei** de M. GR. HULUBEI.*
 D. 37. **Yucca, o nouă plantă textilă** de FR. BRANDRUP.*

GOSPODĂRIE

- B. 22. **Văpsitul cu burueni** de A. GOROVEI*
 B. 24. **Păstrarea carneli de porc** de G. GHEORGHIU.*
 B. 42. **Staturi practice** de ING. A. SCHORR.
 B. 46. **Staturi casnice** de MAICA RALUCA.
 B. 48. **Rețete Pentru gospodine** de MAICA RALUCA.
 B. 54. **Boalele animalelor** de I. POPU-CĂMPEANU.
 B. 60. **Vaca cu lapte** de M. GĂTAN*.
 B. 61. **Mierea și Ceara** de CONST. IONESCU-CRISTEȘTI.*
 B. 63. **Creșterea păsărilor și boalele lor** de PETRONIUS BEJAN.*
 B. 64. **101 feluri din ouă** de SANDA MARIN*
 B. 68. **101 Feluri din cartofi** de SANDA MARIN.*
 B. 69. **Laptele și produsele lui** de DR. MARIN GĂTAN.*

INDEMNURI PRACTICE

- B. 55. **Lucrări din pănuși de porumb** de TITUS G. MINEA.
 B. 58. **Lucrări din pae și sorg** de TITUS G. MINEA.*
 D. 26. **Impăierea păsărilor** de N. C. PANESCU.*

- D. 29. **Scoaterea petelor** de VICTORIA A. VELCULESCU.

MECANICĂ

- D. 2. **Motorul Diesel** de ING. CASETTI.*
 D. 7-9. **Locomotiva** de ING. CASETTI.
 D. 13. **Gări și trenuri** de G. ȘIADBEI.
 D. 19. **Fotografia** de DR. M. ZAPAN.
 D. 21. **Șașe montaje de radio** de DR. M. ZAPAN.
 D. 22. **Cinematografia** de M. ZAPAN.
 D. 23. **Automobilul** de CAP. M. PANTAZI.
 D. 31. **Planorul** de ING. G. LIPOVAN.*

INDUSTRIE

- D. 3. **Industria Parfumului** de E. SEVERIN.
 D. 6. **Indust. Azotului** de L. CATON.
 D. 17. **Ce se scoate din cărbuni** de PROF. C. V. GHEORGHIU.
 D. 18. **Industria materiliilor colorante** de G. A. FLOREA.
 D. 20. **Industria zahărului** de G. I. BABOIANU.
 D. 24. **Fabricarea sticlei** de G. A. FLOREA.
 D. 34. **Fabricarea produse or din vinuri** de DR. N. COSTEANU.*
 D. 35. **Amidonul și Glucoza** de EUGEN NEVEN.*
 D. 36. **Parfumi și sulimanuri** de L. POTAMIANO.*

ECONOMIE.-SOCIOLOGIE

- A. 52. **Cifrele** de G. M. LAZĂRESCU.
 A. 36. **Soc. națiunilor** de A. GOROVEI.
 A. 69. **Strejăria** de V. GHEȚEA.*
 A. 70. **Invățătura lui Gandhi** de TH. SIMENSCHI.
 B. 17. **Rătăcirii bolșeviste** de I. MIHAI.
 B. 36. **Omul și societatea** de AL. GIUGLEA.
 B. 40. **Votul obștesc** de A. GOROVEI.
 B. 41. **Banul de A. GIUGLEA.**
 B. 43. **Calendarul** de A. GIUGLEA.

DIVERSE

- D. 16. **Tiparul** de VASILE ROMANESCU.
 D. 28. **Innotul** de P. EPUREANU.*
 D. 30. **Cum navigă corăbiile** de SPARDECK.*
 D. 32. **Cartea Românească** de I. SIMIONESCU.*
 C. 58. **Turismul și importanța lui** de A. PIȚU.